

„Teoria Polityki” – nowe czasopismo politologiczne

*Wiktor Szewczak**

W ostatnich latach systematycznemu zacieśnianiu ulega współpraca w środowisku polskich teoretyków polityki. Dotychczasowym najbardziej namacalnym jej przejawem są organizowane cyklicznie przez kolejne ośrodki od 2010 roku coroczne zjazdy badaczy zajmujących się teorią polityki, połączone z konferencjami, obejmującymi swoim zakresem kwestie leżące w zakresie ich wspólnych zainteresowań. Są one płaszczyzną integracji akademickiej, wymiany myśli i koncepcji badawczych, doświadczeń dydaktycznych i postulatów dotyczących kształtu i funkcjonowania tej subdyscypliny, a także politologii w ogóle. Podejmowane są też różnorodne działania organizacyjne, odpowiadające potrzebom środowiska i sprzyjające lepszemu jego funkcjonowaniu.

Jedną z kluczowych takich potrzeb było stworzenie czasopisma naukowego dedyko-

wanego zagadnieniom z zakresu teorii polityki, mogącego zintegrować rozproszony dotychczas dorobek oraz stanowić pole wymiany myśli i prowadzenia debaty naukowej w obrębie tej subdyscypliny, a także narzędzie upowszechniania prowadzonych w niej badań i powstających koncepcji teoretycznych. Oprócz tego winno ono poruszać też wątki z zakresu epistemologii i metodologii politologii, które zawsze były bliskie zainteresowaniom teoretyków polityki. Dzięki podjętej w ubiegłym roku inicjatywie i wspólnym staraniom przedstawicieli niemal wszystkich najważniejszych ośrodków akademickich myśli teoriopolitycznej w Polsce, takie czasopismo właśnie powstało, przyjmując tytuł „Teoria Polityki”. Od strony technicznej jest ono wydawane przez Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, jednak w pracach redakcyjnych, przygotowaniu merytorycznym, a także sfinansowaniu publikacji biorą udział w równomiernym stopniu następujące ośrodki (w kolejności alfabetycznej): Katedra Teorii i Socjologii Polityki Uniwer-

* Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych. ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7842-475X>.

sytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, Katedra Teorii Polityki i Myśli Politycznej Uniwersytetu Łódzkiego, Zakład Filozofii i Teorii Polityki Uniwersytetu Warszawskiego, Zakład Teorii Polityki i Metodologii Politologii UMCS w Lublinie, Zakład Teorii Polityki i Państwa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Zakład Teorii Polityki UAM w Poznaniu, Zakład Teorii Polityki Uniwersytetu Gdańskiego oraz Zakład Teorii Polityki Uniwersytetu Wrocławskiego. Przyjęto założenie, że opiekę merytoryczną i redakcję każdego kolejnego numeru będą przejmować rotacyjnie kolejne z wyżej wymienionych jednostek.

Czasopismo „Teoria Polityki” ma postać rocznika, publikującego teksty badaczy z tej subdyscypliny. Wszystkie artykuły poddawane są procesowi recenzyjnemu, zgodnie z wytycznymi MNiSW, a także najwyższymi standardami i dobrymi praktykami publikacyjnymi. W ostatnim czasie ukazał się właśnie pierwszy numer czasopisma, stanowiący zapowiedź tego, czym ono będzie i inaugurujący jego działalność. Zawiera on szereg tekstów autorstwa uznanych badaczy z zakresu teorii polityki, które poruszają szerokie spektrum tematów będących przedmiotem prowadzonych w jej ramach rozważań i dyskusji – od najbardziej ogólnych, dotyczących istoty teorii polityki i statusu teorii w politologii (np. artykuły: Barbary Krauz-Mozer pt. *Spotkajmy się – wszyscy jesteśmy teoretykami!*; Eugeniusza Ponczka, *Możliwości i ograniczenia kreowania teorii polityki*), przez metateoretyczne i okołometodologiczne (np. ar-

tykuły: Jarosława Noconia pt. *Dyskursywne uprawomocnienie refleksji teoretycznej w naukach o polityce*; Zbigniewa Bloka, *Bariery eksplanacyjne w ekonomii i politologii*; Filipa Pierzchalskiego, *Wyobrażenia twórcza – o źródłach teoretyzowania w nauce o polityce*; Michała Węsierskiego, *Czy filozofia polityki przeobrazi się w estetykę polityczną?*), analizujące poszczególne nurty w ramach współczesnej teorii polityki i politologii w ogóle (np. Andrzej Jabłoński, *Instytucjonalne aspekty teorii polityki*; Dorota Pietrzyk-Reeves, *Normative political theory*), po szczegółowe, koncentrujące się na wąskiej problematyce czy poszczególnych kategoriach politologicznych (np. Mirosław Karwat, *O wielorakim sensie formuły „cel uświęca środki”*; John Gunnell, *Political concepts and the concept of the political*; Fabrizio Sciacca, *Subsistence: from social rights to human rights?*). Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż czasopismo już od samego początku swojego funkcjonowania wykazuje ambicje do umiędzynarodowienia, w pierwszym numerze znalazło się bowiem pięć tekstów w języku angielskim, z czego cztery zostały napisane przez autorów zagranicznych, których udało się pozyskać do współpracy. Warto zaznaczyć też, że w radzie redakcyjnej „Teorii Polityki” znaczny udział (aż 15 osób, czyli 50% składu redakcyjnego) mają naukowcy z zagranicy, wśród których znajdziemy tak uznanych, jak: Chantal Mouffe, Quentin Skinner, John P. Gunnell czy Klaus von Beyme.

Powstałe czasopismo jest cenną inicjatywą, nie tylko dla teoretyków polityki, ale

też – jak sądzę – dla przedstawicieli pozostałych subdyscyplin politologicznych. Wychodząc bowiem z założenia, że każdy kompetentny politolog, niezależnie od tego, jakim obszarem badań się zajmuje, winien sprawnie poruszać się w powstałej i wypracowywanej w dyscyplinie siatce kategorii teoretycznych, odznaczać się świadomością metodologiczną oraz potrafić osadzać swoje rezultaty badawcze w odpowiednich ramach teoretycznych. Lektura „Teorii Polityki” może być w tym bardzo pomocna, tym bardziej, że czasopismo to ma szansę stać się miejscem ożywionej dyskusji teoretyków, poruszającym kwestie najbardziej aktualne i świeże w tym zakresie.

Twórcy czasopisma założyli, że od samego początku jego istnienia będą nastawieni na współpracę z redakcjami innych, wiodących czasopism politologicznych. Wyrazem pierwszych przejawów takiej współpracy jest chociażby możliwość publikacji niniejszego tekstu na łamach „Athenaeum”, za co redakcji tego pisma serdecznie dziękuję.

„Teoria Polityki” ma w swoich założeniach jak największą dostępność i dążenie do rozszerzania grona potencjalnych czytelników. Aby ułatwić dostęp do publikowanych treści, kolejne numery czasopisma umieszczane będą również nieodpłatnie w Internecie, na platformie *ejournals.eu*. Pierwszy numer jest już do pobrania pod adresem: <http://www.ejournals.eu/TP/2017/Nr-1/2017/>.

Zachęcając osoby szczególnie zainteresowane problematyką znajdującą się w zakresie tematycznym „Teorii Polityki” do publikowania na łamach czasopisma, polecam jego lekturę przedstawicielom całego środowiska politologicznego, a także dyscyplin pokrewnych. Dla wszystkich z nas bowiem, niezależnie od tego, czym się na co dzień naukowo zajmujemy, istotną kwestią powinno być rozwijanie swojej świadomości metodologicznej i teoretycznej. Powstanie „Teorii Polityki” wydaje się wydarzeniem szczególnie temu sprzyjającym.